

Datum: 27.08.2024
Spisová značka: KUUK/168664/2022/35/OZ-463
Číslo jednací: KUUK/123851/2024
Vyřizuje / linka / email: Jan Rothanzl / 121 / rothanzl.j@kr-ustecky.cz
Počet listů / příloh: el. / 0

ROZHODNUTÍ

Krajský úřad Ústeckého kraje, odbor životního prostředí a zemědělství, jako orgán státní správy ochrany přírody a krajiny (dále jen úřad) příslušný dle ustanovení § 77a odst. 4 písm. t) zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon), podle § 66 odst. 1 zákona a za použití § 45c odst. 2 zákona

zakazuje

státnímu podniku Lesy České republiky, s. p., IČO 42196451, Přemyslova 1106/19, 500 08 Hradec Králové (účastníku řízení dle § 27 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád), činnosti, které by při hospodaření v lese na území evropsky významné lokality Východní Krušnohoří (CZ0424127)¹ v lesních hospodářských celcích Litvínov (403000) a Telnice (403001), mimo maloplošná zvláště chráněná území, mohly závažně nebo nevratně poškodit evropská stanoviště nebo stanoviště evropsky významného druhu tvořící předmět ochrany této evropsky významné lokality na územích obcí Blatno, Boleboř, Dubí, Háj u Duchcova, Hrob, Chlumec, Jirkov, Klíny, Košťany, Krupka, Libouchec, Litvínov, Lom, Meziboří, Mikulov, Moldava, Osek, Petrovice, Proboštov, Přestanov, Telnice, Tisá a Vysoká Pec, a to

- 1) těžby listnatých dřevin v lesních porostech 7. a 8. věkové třídy², s výjimkou činností prováděných výhradně k odvrácení situací hrožících škodami značného rozsahu nebo ohrožujících zdraví či životy osob, zejména lesní těžbu nahodilou prováděnou v okolí staveb, veřejných prostranství, dálnic, silnic, místních komunikací, značených turistických tras a cyklostezek, turistických přístřešků a odpočívadel, a to:
 - a) na rovinatých pozemcích a na svazích se sklonem do 30 % ve vzdálenosti do 30 m, pokud veškeré dřevo bude ponecháno v porostu na místě k zetlení,
 - b) na svazích se sklonem vyšším než 30 % ve vzdálenosti do 30 m pod objekty, pokud veškeré dřevo bude ponecháno v porostu na místě k zetlení, a do 60 m nad uvedenými objekty.omezení se dále nevztahuje na nepůvodní druhy listnatých dřevin: AK, DBC, KJ, KS, OLZ, TPS³;
- 2) výsadby jehličnatých dřevin s výjimkou jedle bělokoré na pozemcích v 2. - 5. lesním vegetačním stupni a při obnově lesních porostů s převahou listnatých dřevin v 6. vegetačním stupni.

¹ příloha č. 483 nařízení vlády č. 318/2013 Sb., o stanovení národního seznamu evropsky významných lokalit
² § 7 vyhlášky č. 84/1996 Sb., o lesním hospodářském plánování

³ zkratky dřevin dle přílohy 4. vyhlášky č. 84/1996 Sb., o lesním hospodářském plánování

Tyto činnosti mohou závažně či nevratně poškodit předměty ochrany evropsky významné lokality, a proto je možné je realizovat v souladu se zákonem až po jejich kladném individuálním projednání ve správních řízeních dle § 45c odst. 2 zákona. Zákaz se nevztahuje na činnosti, k nimž již byl nebo bude vydán souhlas podle § 45c odst. 2 zákona.

Zákaz se vydává na dobu určitou, a to do 30. 6. 2031.

ODŮVODNĚNÍ

I.

Dne 23.11.2022 zahájil úřad z moci úřední správní řízení vedené podle § 66 odst. 1 zákona ve věci zákazu vybraných lesních činností v lesních hospodářských celcích 403000 Litvínov a 403001 Telnice (dále jen LHC) na území evropsky významné lokality CZ0424127 Východní Krušnohoří (dále jen EVL). Rozhodnutí ve věci ze dne 02.03.2023 vydal úřad pod č. j. KUUK/019774/2023, proti rozhodnutí se hlavní účastník řízení odvolal dne 20.03.2023, úřad odvolání se spisem postoupil nadřízenému orgánu 05.05.2023. O odvolání rozhodlo Ministerstvo životního prostředí rozhodnutím č. j. MZP/2023/530/580 ze dne 21.09.2023 ve znění opravného rozhodnutí ze dne 27.09.2023 s č. j. MZP/2023/221/1269, kterým napadené rozhodnutí zrušilo a věc vrátilo úřadu k novému projednání. Nové projednání bylo oznámeno pod č. j. KUUK/149102/2023 ze dne 20.10.2023. Současně vydal úřad předběžné opatření (č. j. KUUK/149348/2023 ze dne 20.10.2023), kterým do doby vykonatelnosti rozhodnutí ve věci omezil lesní těžby.

Z obeslaných spolků se do řízení přihlásily Česká společnost ornitologická, Greenpeace Česká republika, z. s., Přátelé přírody – Občanská společnost, Ústecké šrouby, z. s., Sdružení Zdravé Ústí, z. s. a ZO ČSOP Teplice – FERGUNNA.

Při rozhodnutí vycházel úřad z těchto podkladů:

- (1) Lesní hospodářský plán LHC Litvínov pro období 2021–2030 a Lesní hospodářský plán LHC Telnice pro období 2021–2030 (dále jen jako LHP).
- (2) Souhrn doporučených opatření pro Evropsky významnou lokalitu Východní Krušnohoří CZ0424127 (AOPK ČR 2015, dále jen jako SDO).
- (3) Výpis z nálezové databáze ochrany přírody pro území evropsky významné lokality CZ0424127 Východní Krušnohoří, stav k 10.11.2022.
- (4) Zhodnocení stavu a dostatečnosti ochrany bukových porostů, návrh na zajištění ochrany bukových porostů Krušných hor, AOPK ČR 2023.

Řízení navazuje na proces projednávání LHP (1), kdy již od počátku úřad deklaroval rozpory předložených návrhů těžby s ochranou EVL. LHP byly zpracovány v rozporu s vyžádanou předběžnou informací i následnými připomínkami orgánu ochrany přírody. Ačkolí došlo k dílčím úpravám, z pohledu EVL zůstala hlavní vada nedořešena, a tou je výše a umístění navrhované těžby. EVL přitom zahrnuje jen část předmětných lesních hospodářských celků, případné neschválení LHP by omezovalo hospodářskou činnost i v jejich zbytku. Provedení úprav v LHP bylo zároveň Lesy ČR považováno za rizikové z pohledu možného uplatnění újem za omezení hospodaření. V neposlední řadě vzal úřad v úvahu, že LHP jsou nástrojem vlastníka, nikoli státní správy, a jejich právní závaznost a vymahatelnost dodržování v LHP stanovených zásad je silně omezená. Z těchto důvodů se schválením LHP orgán ochrany přírody při závěrečném šetření souhlasil s výhradou, že ochrana evropsky významné lokality při hospodaření v lese bude následně zajištěna omezením některých činností, které bude za tímto účelem uloženo vlastníkovi lesa z moci úřední dle § 66 zákona, nebudou-li podmínky provádění těchto činností projednány na žádost samotného vlastníka v řízeních dle § 45c odst. 2 zákona. Tedy s právně závaznými a vymahatelnými výstupy, jakož i s procesními možnostmi řádného odporu v podobě odvolání ve správním řízení. Primárním nástrojem a řešením ochrany EVL tedy zůstává institut návrhového řízení dle § 45c odst. 2 zákona.

II.

Z výše uvedených podkladů (1-4) je zřejmé následující:

Rozloha evropsky významné lokality činí 14,6 tis. ha (2), celková plocha řešených LHC na území evropsky významné lokality je 8,8 tis. ha, z toho dřeviny odpovídající předmětům ochrany evropsky významné lokality (BK, DB, DBZ, HB, JL, JLH, JS, JV, KL, LP) zaujímají plochu 4,7 tis. ha (1) resp. 4,5 tis. ha (podle vrstvy mapování biotopů AOPK ČR - aktualizace po roce 2007⁴: L2.2, L3.1, L4, L5.1, L5.2, L5.4, L7.1, L7.2, S1.2, S2B), tj. 53 % resp. 51 % z plochy řešených LHC. Porosty 13. – 17. věkového stupně jsou evidovány na ploše 1,3 tis. ha (15 % plochy řešených LHC), z toho plocha dřevin odpovídající předmětu ochrany na ploše 1,2 tis. ha (13,5 % plochy řešených LHC a 8 % rozlohy evropsky významné lokality); z této plochy více než 0,3 tis. ha zasahuje do maloplošných zvláště chráněných území, jejichž hlavním předmětem ochrany jsou biotopy listnatého lesa (PP Buky na Bouřňáku, PP Červený Hrádek, PP Domaslavické údolí, PP Drmaly, PP Lomské údolí, PP Najštejnské bučiny, PP Pekelské údolí, PR Vlčí důl). Dočasný zákaz těžby dle tohoto rozhodnutí se tedy vztahuje na **0,9 tis. ha** porostů starších 120 let, tvořených převážně výše uvedenými listnatými dřevinami s převahou buku lesního (79 %) a dubů (17 %). V uplynulém decenniu došlo na řešených LHC k výsadbě v rámci 4. lesního vegetačního stupně více než 50 ha smrku ztepilého a 6 ha modřínu opadavého. Přitom s výjimkou omezeného přirozeného zastoupení smrku na vodou ovlivněných stanovištích je výskyt smrku v těchto polohách nepřirozený⁵.

V rámci lesních porostů obhospodařovaných hlavním účastníkem je v LHP umístěná těžba obnovní v porostech 7. a 8. věkové třídy u dřevin (BK, DB, DBZ, HB, JL, JLH, JS, JV, KL, LP) mimo MZCHÚ v souhrnném rozsahu 29 % jejich zásoby (1). Těžba neumístěná, tedy dle LHP přípustná, je v rozsahu významně vyšším. V této kategorii porostů starších 120 let je z toho těžba charakteru domýtné těžby, tedy s nutností následného zalesnění (nejsou zahrnuty podrostití zásahy charakteru prosvětlení porostů) v rozsahu cca 63 tis. m³, což je více než polovina zásoby takto těžebných porostů (resp. listnatých dřevin v etážích daných porostních skupin). Tato těžba svým charakterem domýcení představuje zmenšení plochy nejstarších porostů o 210 ha. Největší úbytek je plánován u 17. věkového stupně v rozsahu cca 115 ha (z celkových 477 ha). Přitom i při zohlednění možného „doplnění“ skupiny nejstarších porostů z 12. věkového stupně nebude celkový úbytek plošně zcela dorovnán – cca 200 ha vhodných dřevin. Významný je však přitom zejména fakt, že ekologicky nelze porosty 12. a 17. věkového stupně považovat za rovnocenné. Některé těžené porosty 17. v. s. mají věk přes 240 let. Konkrétně je u nejstarších lesních porostů v 17. věkovém stupni plánováno domýcení u psk: 138C17, 139B17, 140D17a, 140E17, 151B17, 157A17a, 157C17, 162C17, 163C17, 163D17, 163D17a, 327C17, 331B17, 337D17, 339A17, 347A17, 351D17, 352A17, 353B17, 353C17, 355C17, 356A17a, 358A17, 359A17, 363B17, 363C17, 440A17a, 541F17a, 623F17, 625A17, 642A17, 705E17a, 705E17b, 714A17, 728D17, 731A17, 731B17, 736A17, 739B17 a 765D17 o celkovém objemu více než 8000 m³.

V SDO (2) je pro hospodářský les, tedy pro les s nejnižší ochranou mimoprodukčních funkcí dle lesního zákona (rámcová směrnice č. 3 pro bukové porosty na stanovišti 9110), uvedeno: „**Pokud možno přednostně ponechávat porosty v maximální možné míře bez zásahů za účelem zachování prostoru pro působení autoregulačních procesů při vývoji lesa, případně pouze účelovým výběrem (jednotlivým, skupinovitým) uvolňovat málo zastoupené dřeviny PDS, podporovat vertikální diferenciaci porostů, podporovat fruktifikaci a přirozenou obnovu dřevin PDS v porostech se zjednodušenou věkovou, tloušťkovou či prostorovou strukturou, odstraňovat stanovištně a geograficky nepůvodní dřeviny. U čistě bukových porostů je vhodné provést podrostitím způsobem či násečným způsobem s předsunutými clonnými skupinami rozvolnění horního stromového patra s dosadbou JD a původních druhů listnatých dřevin, které v porostu nejsou dostatečně zastoupeny (zvyšování druhové pestrosti). V případě listnatých dřevin využívat přednostně přirozenou obnovu, dle potřeby doplňovat výsadbou dřevin PDS (JD, JLH, KL, LP) s ruční přípravou půdy. V případě opakovaného zalesnění (doplňování nárostů, vylepšování kultur) přednostně vysazovat jiné dřeviny PDS než dřeviny hlavní (podporovat druhovou pestrost). Převážně sadba (případně podsadba)**“

⁴ jako wms služba - <http://gis.nature.cz/arcgis/services/Biotopy/PriBiotopHabitat/MapServer/WmsServer?>, jako data - <https://data.nature.cz/sds/7>

⁵ Metodika stanovení přirozenosti lesů v ČR, Vrška a kol, VÚKOZ 2017.

jamková. Při výsadbě použít materiál vhodné provenience (nejlépe regionální, či ze stejné PLO, případně LVS). Z obnovy je potřeba zcela vyloučit nepůvodní druhy dřevin. Umělou obnovu neprovádět na kamenitých sutích. **Udržet co nejdéle životnost horní etáže**, výhledově možné omezené výběrné těžby podporující příznivou strukturu porostu.“ Obdobné zásady jsou pro stanoviště 9130 a 9180 – RS č. 5 a 6 i pro lesy zvláštního určení a lesy ochranné. Hospodaření se na LHC v době platnosti předchozích LHP přitom zpravidla provádělo násečným způsobem v klasickém sledu, kdy první seče či seč byly prosvětlovací ve spojení se semenným rokem a po uchycení a vzrůstu přirozeného zmlazení následovala seč domýtná s případným následným doplněním porostů výsadbou (poznatky z jiné úřední činnosti, např. č. j.: 290/ZPZ/2013; 507/ZPZ/2013; 610/ZPZ/2014; 2097/ZPZ/2014; 922/ZPZ/2014; 1572/ZPZ/2015; 1772/ZPZ/2015; 3578/ZPZ/2015; 3127/ZPZ/2016; 538/ZPZ/2017; 3352/ZPZ/2017). Ačkoli tedy SDO umožňují těžbu, a to i násečně, pak jen pro účely doplňování jiných aktuálně absentujících dřevin a dominantní násečný způsob realizovaný dle předchozích LHP je možné považovat za sice dle SDO přípustný, nikoli však za plně souladný a naplňující doporučení SDO.

Data o výskytu zvláště chráněných nebo ochranně významných druhů, získaná z informačního systému ochrany přírody – nálezové databáze ochrany přírody (3), jsou zpravidla soustředěna do maloplošných chráněných území a nejsou systematického charakteru. Jejich sběr mimo chráněná území je náhodný. Není možné je vztahovat ke konkrétním jednotlivým návrhům lesní těžby v dílčích porostních skupinách, to by vyžadovalo individuální přírodovědné průzkumy. Přesto je lze využít pro doložení širší druhového spektra v EVL a jako indikaci cennosti stanovišť EVL jako celku. U některých druhů pak lze z jejich bionomických nároků odvodit i cennost stanovišť z pohledu zachovalosti kontinuity jejich vývoje bez výrazných disturbančních epizod.

Studie Agentury ochrany přírody a krajiny (4) konstatuje výjimečnost a cennost území i klíčovou významnost nejstarších porostů pro předmět ochrany EVL. Studie se zabývala možnými scénáři vývoje stavu EVL při lesním hospodaření, a to ve variantě, kdy by plně realizovalo doporučení daná schválenými LHP, a ve variantě hospodaření v mezích daných SDO. Ačkoli je toto modelování silně zjednodušující a pomíjí řadu faktorů, dospělo v obou variantách k rychlému a dramatickému snížení zastoupení nejstarších porostů. Je tedy zřejmé, že ani LHP, ani SDO neposkytují dostatečné limity pro zachování předmětu ochrany EVL ve stavu současném, natož aby vedly ke zlepšení stavu z hlediska ochrany. Studie tak potvrdila nezbytnost nového řešení ochrany EVL.

III.

Jak plyne ze zákona (§45a) jsou evropsky významné lokality území, která významně přispívají k zachování nebo obnově příznivého stavu evropských stanovišť a evropsky významných druhů z hlediska jejich ochrany a k udržení biologické rozmanitosti dané biogeografické oblasti. Důvodem pro vedení tohoto řízení je ochrana předmětů ochrany EVL, konkrétně evropských stanovišť 9110 Bučiny asociace *Luzulo-Fagetum*, 9130 Bučiny asociace *Asperulo-Fagetum* a 9180 Lesy svazu *Tilio-Acerion* na svazích, sutích a v roklích a stanovišť evropsky významného druhu kovařík fialový (*Limoniscus violaceus*). Tyto předměty ochrany jsou v nejpříznivějším stavu reprezentovány porosty nejvyšších věkových tříd (4). Protože právě listnaté porosty vstupující do rozpadového růstového stadia lesa jsou klíčovým biotopem, poskytujícím rozmanitá mikrostanoviště pro většinu vzácných druhů reprezentujících nejzachovalejší formy uvedených přírodních stanovišť, jejich stabilní vysoké zastoupení je pro celistvost a příznivý stav těchto stanovišť na území EVL nepostradatelné. Významné zastoupení rozpadového růstového stadia lesa je specifickým rysem EVL Východní Krušnohoří a bylo hlavním důvodem pro její vyhlášení. Ačkoli k této výjimečnosti došlo spíše nezáměrně díky nedostatečné kapacitě lesnického hospodářství v době imisní kalamity lesních porostů náhorní planiny Krušných hor. Nejde zde tak jen o prostou ochranu bučin, ale o zachování jejich specifické kvality.

Z pohledu zachování předmětu ochrany v dlouhodobém výhledu je důležité zachování dostatečné plochy daných stanovišť i zajištění jejich kvality a dlouhodobé kontinuity. Zatímco zajištění celkové plochy je teoreticky možné podpořit i umělým zakládáním porostů vhodného složení mimo jejich stávající rozšíření, takové porosty nebudou kvalitativně srovnatelné kvůli neexistující kontinuitě vývoje a v důsledku absentující druhové pestrosti. Proto je důležité zachování lokální kontinuity biotopů –

předmětů ochrany. V rozporu se zachováním této kontinuity je změna druhového složení při obnově prostřednictvím výsadby stanovištně neodpovídajících druhů zejména jehličnatých dřevin (včetně původního smrku ztepilého na pro něj nepřírodných stanovištích).

Jak bylo výše odůvodněno a odborně podloženo studií AOPK (4), při lesním hospodaření, realizovaném dle platných lesních hospodářských plánů, není možné v evropsky významné lokalitě trvale zaručit udržení podílu nejstarších lesních porostů alespoň na úrovni dochované k datu jejího vyhlášení (1, 4). Hospodaření dle platných LHP by tedy mohlo vést k závažnému nebo nevratnému poškození evropských stanovišť ve smyslu § 45c odst. 2 zákona, pro které je potřeba si předem opatřit souhlas orgánu ochrany přírody, bez tohoto souhlasu by se jednalo o nedovolenou změnu ve smyslu § 66 zákona.

Stejně důsledky může mít rovněž snižování dochovaného zastoupení buku a ostatních listnatých dřevin v důsledku výsadby smrku ztepilého, modřínu opadavého, douglasky tisolisté či jiných jehličnatých či geograficky nepůvodních dřevin při obnově lesa. Z pohledu využívání smrku ztepilého jde primárně o omezení jeho nadužívání a umělou výsadbu. To neznamená jeho vyloučení z lesních společenstev. Rozhodnutí neomezuje využívání přirozeného zmlazení a je proto pravděpodobné, že v místech s vhodným potenciálem pro smrk, event. borovici lesní, bude jejich přirozeného zastoupení dosaženo bez umělé výsadby. Odůvodněné výsadby jehličnanů je možné povolit po projednání dle § 45c odst. 2 zákona. V současném zastoupení v porostech EVL tvoří smrk jednu z dominantních dřevin se zastoupením cca 15 %. Výrazně vyšší zastoupení má pouze buk lesní – cca 36 %. Ačkoli většina smrku roste v horních částech EVL, i tak je zastoupení relativně vysoké. Neopominutelným faktem pak je i klimatická změna, která bude dále působit na změnu druhového složení a posun lesních vegetačních stupňů a bude dále zdůrazňovat nevhodné podmínky pro pěstování smrku na svazích hor.

IV.

Dle ustanovení § 45c odst. 2 zákona jsou evropsky významné lokality chráněny před poškozováním a ničením. Jejich využívání je možné pouze tak, aby nedošlo k závažnému nebo nevratnému poškození nebo ke zničení evropských stanovišť anebo stanovišť evropsky významných druhů vyžadujících územní ochranu (tedy druhů prioritních dle § 3 odst. 1 písm. p) zákona) tvořících jejich předmět ochrany, a aby nebyla narušena jejich celistvost. K zásahům, které **by mohly vést** k takovým nežádoucím důsledkům, si musí ten, kdo tyto zásahy zamýšlí, předem opatřit souhlas orgánu ochrany přírody.

Z výše uvedeného plyne, že lesními hospodářskými plány navrhované (umístěné) těžby i možné (neumístěné) těžby, jakož i využívání stanovištně nevhodných dřevin, jsou existující a reálná rizika možného poškození předmětu ochrany. V případě realizace těžeb jde o změny fakticky nevratné nebo vratné v časovém horizontu nepřiměřeně dlouhém (stovky let), který by mohl a patrně by i znamenal vymření klíčových druhů charakterizujících chráněná stanoviště, prakticky bez možnosti jejich přirozené rekolonizace (neexistují jejich jiná stanoviště v migračním dosahu EVL).

Jelikož rizika jsou reálná a těžbu starých porostů je možné pro účely ochrany EVL považovat za nevratné poškození, což je činnost zákonem zakázaná (§ 45c odst. 2), rozhodl se úřad přistoupit k vydání tohoto rozhodnutí dle § 66 zákona, jako preventivního nástroje ochrany přírody.

V souladu s § 13 zákona č. 17/1992 Sb., o životním prostředí, přitom pouhá pochybnost o tom, zda k poškození životního prostředí dojde, v tomto případě pochybnost o tom, zda vlastník možnost těžeb umožněnou lesním zákonem a prováděcími právními předpisy využije a zda to povede k poškození EVL, není důvodem pro nepřijetí příslušných preventivních opatření, tj. tohoto rozhodnutí.

V první části výroku omezil úřad těžbu po dobu platnosti aktuálních lesních hospodářských plánů v lesních porostech dvou nejstarších věkových tříd (tj. od 120 let věku), vyjma těžby dřevin stanovištně a geograficky nepůvodních (mezi které patří např. AK, BOC, DG, KS, MD, SM, SMP, VJ); těžba není omezena rovněž u BO, jejíž porosty v řešených LHC nereprezentují předměty ochrany evropsky významné lokality, byť mohou být lokálně původní.

Výběr rozsahu nejstarších porostů zahrnuje porosty starší 120 let. Důvody pro zahrnutí i 7. v. t. jsou zajištění kontinuity, kdy nejstarší porosty odumírají a jsou stárnutím nahrazovány mladšími, zpravidla již dosažení dostatečného objemu jednotlivých stromů pro vznik mikrostanovišť i v 7 v. t., které umožňuje vyšší druhovou pestrost lesních druhů. Ačkoli hlavní skupinou nesoucí kvalitu stanoviště je 8 v. t., nemalou část zajišťují i porosty 7 v. t., bez jejichž ochrany by hrozilo v budoucnu samovolné vymizení nejstarších porostů. Zároveň porosty 7 v. t. jsou při standardním lesním hospodaření silně ovlivňovány mýtními těžbami, kdy při prvních sečích často dochází k odstraňování stromů lesnický nevhodných, které však často mají vysoký potenciál jako stromy doupné.

Při omezení úřad zohlednil i nutnost zajišťování bezpečnosti. Vydané rozhodnutí předpokládá realizaci činností k odvrácení situace hrozícího nebezpečí a ty explicitně vyjímá z povinnosti předchozího projednání dle § 45c odst. 2 zákona. Na požadavek bližšího upřesnění stanovil dále specifikaci, v jakých případech považuje tuto podmínku úřad za splněnou, a to při nahodilých těžbách v dosahu ve výroku specifikovaných objektů. Zohlednil přitom specifika sklonu svahu, kdy po pokácení na prudkých svazích může dojít k samovolnému pohybu pokáceného stromu po svahu dolů, proto je za činnost odvracející nebezpečí bez omezení tímto rozhodnutím v takových případech považované i odklizení pokácených stromů. Zpracování pokácených stromů není bez projednání umožněno za situací méně rizikových, kdy se již zpravidla nebude jednat přímo o odvrácení akutně hrozícího nebezpečí. Apriori však nelze přesně definovat a popsat situace, kdy a za jakých okolností bude nezbytné z pohledu bezpečnosti zasahovat, proto není možné a ani účelné dále tuto výjimku specifikovat. Popis by nemohl postihnout všechny alternativy.

Druhou částí výroku je po dobu platnosti aktuálních lesních hospodářských plánů zakázáno vysazování stanovištně či geograficky nepůvodních jehličnanů, s cílem vyloučit snižování dochovaného stupně přirozenosti lesa a umělé a hospodářsky motivované změny druhové skladby lesa na úkor příznivého stavu a celistvosti předmětů ochrany evropsky významné lokality. Je třeba uvést, že stanovištně nepůvodní dřevinou může být i dřevina domácí, zde například SM na stanovištích pro něj nepřirozených, kde se pěstuje pouze či dominantně pro hospodářské cíle.

Instrument omezení dle § 66 zákona je přitom nástroj preventivní a dočasný. Jelikož je hlavním důvodem a cílem ochrana EVL a legitimita vydání omezení se opírá o zákonné omezení dané ustanovením § 45c odst. 2 zákona, považuje úřad za samozřejmé, že odchylné řešení od stanoveného omezení je možné v individuálních případech po projednání a povolení daných činností dle § 45c odst. 2 zákona. Souhlasem dle § 45c odst. 2 zákona je hypoteticky možné umožnit i poškozování EVL, a to v míře, která nebude v rozporu zejména s ustanovením § 45g zákona. Při individuálním projednávání, která v současnosti probíhají, je možné řešit otázky v detailu přesahujícím možnosti koncepcí LHP. Stejně jako je možné dodatečné povolení odůvodněných výjimek na žádost vlastníka lesa podle § 45c odst. 2 zákona, nevztahuje se omezení ve smyslu § 66 odst. 2 zákona ani na již vydané a pravomocné souhlasy.

Omezení je vydáváno na dobu určitou, a to v návaznosti na LHP (1), resp. s půl ročním přesahem, kdy nové LHP jsou zpravidla projednávány a schvalovány až v první polovině roku následujícího po uplynutí platnosti předchozích LHP. Vazba na LHP je zřejmá, podmínky a návrhy hospodaření, které úřad shledává rizikovými pro předměty ochrany EVL, jsou obsaženy právě v nich.

V.

V neposlední řadě je nezbytné zohlednit i nový právní stav, kdy je k plošné ochraně velké části Krušných hor včetně předmětné EVL navrženo vyhlášení nové chráněné krajinné oblasti. Záměr na vyhlášení CHKO byl zveřejněn dle § 40 odst. 3 zákona dne 29.07.2024. V souladu s ustanovením § 40 odst. 5 zákona od tohoto data platí předběžná ochrana území: „Od doby zveřejnění záměru na vyhlášení části přírody podle odstavců 2 a 3 (§ 40) za zvláště chráněné území až do vyhlášení zvláště chráněného území, nejdéle však po dobu dvou let, se musí každý zdržet všech zásahů, které by negativně měnily či poškozovaly dochovaný stav přírody území navrhovaného ke zvláštní ochraně.“ Jedná se o zákonný zákaz, z něhož není možné udělit výjimku, resp. Zákon neobsahuje žádný procesní postup, jak případnou výjimku povolit. Mezi činnostmi, které by mohly způsobit nedovolenou změnu, je třeba řadit zákonné zákazy v chráněných krajinných oblastech dané

ustanoveními § 26 zákona a dále ty činnosti, které jsou v záměru na vyhlášení navrženy jako bližší ochranné podmínky. Ve vztahu k lesnímu hospodaření záměr na vyhlášení CHKO navrhuje následující činnosti vázané na předchozí souhlas:

1) na celé CHKO: ... l) provádět úmyslnou nebo nahodilou těžbu v lesních porostech starších 150 let, ...

2) na území I. a II. zóny ochrany (pozn. většina EVL je navrhována k zařazení do I. a II. zóny CHKO): ... c) provádět myšlné těžby listnatých dřevin, které nebyly umístěny ve schváleném lesním hospodářském plánu nebo v převzaté lesní hospodářské osnově,

d) provádět nahodilou těžbu mimo porosty geograficky nepůvodních dřevin, pokud by v jejím důsledku vznikla souvislá holina o výměře větší než 1 ha a dále provádět nahodilou těžbu buku, dubu, a javoru, není-li nezbytná z důvodu ochrany životů a zdraví osob, nebo ochrany majetku, ...

Lze konstatovat, že návrh bližších ochranných podmínek CHKO obecně za rizikové z hlediska předmětu ochrany považuje stejné činnosti, které uvádí i krajský úřad v tomto rozhodnutí, tj. těžba nejstarších lesních porostů a neumístěná úmyslná, a v některých případech i nahodilá, těžba listnatých dřevin. Krajský úřad dospěl k závěru, že toto rozhodnutí není s předběžnou ochranou CHKO v rozporu a nebrání jeho vydání. Předběžná ochrana CHKO podle zveřejněného záměru bude zohledňována v řízení dle § 45c odst. 2 zákona.

VI.

Vydání rozhodnutí dle § 66 zákona je nástrojem preventivním a deklaratorním. V čase před hypotetickým poškozením zájmu hájeného zákonem upozorňuje adresáta na povinnost danou zákonem. Cílem vydání tohoto rozhodnutí je zabránit významnému poškození předmětu ochrany EVL a pro tento účel nemá orgán ochrany přírody jiný vhodnější nástroj. Za situace, kdy při projednávání LHP nebylo dosaženo konsensu, nelze aktuálně dosáhnout cíle jinými prostředky. S řešením prostřednictvím zapracování požadavků ochrany přírody a úpravy LHP povinný subjekt nesouhlasil, a to i z důvodů možného omezení možnosti finanční náhrady dle § 58 zákona. Současný stav má přitom nezpochybnitelný vliv na ekonomiku povinného subjektu. Vzhledem k oprávněnému nároku na kompenzaci stávajícího omezení je tak vydání zákazu dle § 66 zákona legitimním nástrojem umožňujícím uplatnění újmy správcem státních pozemků.

Vzhledem k povaze institutu, který je dočasný a je možné jej „prolomit“ běžným řízením o vydání souhlasu dle § 45c odst. 2 zákona, považuje úřad tento nástroj za přiměřený. Fakticky oproti předchozímu stavu znamená pouze vyšší důraz na zákonné povinnosti, které se negativně projevují vyšší administrativní náročností. Nejedná se o omezení výkonu správy státního majetku nad rámec právních předpisů. Jak již bylo uvedeno, jde o deklaraci existující povinnosti, kterou úřad považuje za prokázanou. Vzhledem k rizikům, která by v intencích standardního časového rámce znamenala nevratné a významné poškození předmětů ochrany s pouze hypotetickým potenciálem obnovy funkce v dlouhém časovém horizontu, je omezení v podobě zvýšení administrativní zátěže přiměřené.

Omezení dispozice se spravovaným majetkem zapříčiněné tímto rozhodnutím má potenciál fakticky pouze odložit získávání užitků ze svěřeného majetku ve prospěch státu. Není definitivním zákazem. Tento odklad může mít vliv na snížení kvality dřevní hmoty a tím i hodnoty majetku. Je však pravidlem, že právě nejstarší porosty jsou již, co se kvality dřeva pro další průmyslové a hospodářské využití, značně nekvalitní s řadou dutin a jiného „poškození“ dřeva. Právě proto lesnická hospodářská praxe existenci takových porostů standardně nepřipouští a dochází k jejich odstranění, odtěžení mnohem dřívě. Z pohledu ekonomického nekvalitní bukové dřevo je tak často využíváno pouze jako surovina pro získání energie při jeho spalování (palivové dřevo, štěpka na energetické účely) nebo pro nenáročné využití méně kvalitní suroviny. Lze uzavřít, že ve srovnání s nenahraditelnou ztrátou ekologické kvality ekosystémů starého lesa má ekonomická ztráta v důsledku odkladu nakládání s majetkem řádově nižší význam.

VII.

Úřad v rámci snahy o snížení administrativní náročnosti individuálního projednávání dílčích zásahů, které, ač je formálně zcela v souladu s právními předpisy, v rozsahu dané EVL nadměrně zatěžuje adresáty i orgán ochrany přírody, považuje za nezbytné řešit ochranu EVL jiným koncepčnějším způsobem. Z předchozího řešení v části EVL s jiným vlastníkem (LHC Horní Jiřetín – SCHÚ Jezeří⁶) a z odborné studie AOPK (4) vzešel rámcový obraz možného řešení, který je souběžně s tímto řízením dále ve spolupráci s hlavním účastníkem rozvíjen.

Pro zajištění ochrany a péče o evropsky významnou lokalitu Východní Krušnohoří se tak předpokládá implementace následujících principů:

- vyčlenění ploch z běžného lesního hospodaření a jejich směřování k ponechání samovolnému vývoji s velmi omezenými až vyloučenými hospodářskými zásahy, a to v dostatečném plošném rozsahu a vzájemném propojení;
- nastavení základních hospodářských pravidel směřujících ke zvýšení a udržení příznivého stavu předmětů ochrany ve zbylém území EVL zahrnující:
 - o u porostů reprezentujících předměty ochrany výrazné omezení negativních vlivů spojených s holinami a umělým zalesněním, tedy všech typů holosečného hospodaření včetně hospodaření násečného a omezení umělého zalesnění dominantně na chybějící a málo zastoupené dřeviny přirozené druhové skladby, a to provozováním podrostního hospodaření bez konečného domýcení těžené etáže a postupným převodem významného podílu lesů na hospodaření s výběrnými principy;
 - o plošně v EVL zavedení principů podpory „mrtvého dřeva“, zejména ponechávání současných i budoucích biotopových a doupných stromů a stanovení minimálních objemů ponechávaného mrtvého dřeva a
 - o postupné obměny porostů se stanovištně nevhodnými a nepřírozenými dřevinami a podpora očekávaného posunu optima stanovišť v důsledku klimatické změny.

Tento model je možné implementovat v rámci správních řízení, zajištěním veřejnoprávní smlouvou např. smluvní ochranou dle § 39 zákona či zřízením jiných chráněných území nebo jejich důsledným a konsensuálním zapracováním do lesních hospodářských plánů či jejich kombinací. Měl by vést k minimalizaci administrativní zátěže i zvýšení právní jistoty hospodařícího subjektu.

VIII.

Krajský úřad je podle § 90 odst. 1 písm. b) správního řádu vázán právním názorem, vysloveným ministerstvem v rozhodnutí o odvolání. MŽP v rozhodnutí o odvolání spatřovalo v napadeném rozhodnutí KU následující závady:

1. Vydané rozhodnutí dle MŽP nemělo oporu v podkladech řízení a správní uvážení bylo nedostatečně odůvodněno;
2. Krajský úřad má doplnit odůvodnění týkající se existence hrozby změny přírody a nedovolenosti změn ve smyslu požadavků § 66 zákona;
3. Krajský úřad má doplnit správní uvážení ve smyslu zásahu do vlastnického práva, jeho poměření s veřejným zájmem ochrany přírody a provést test proporcionality;
4. Krajský úřad má vypořádat námítky odvolatele a účastníků řízení.

Ad 1: Krajský úřad výše v odůvodnění, zejména v odstavcích II. – IV., podrobně a s uvedením odkazů na zdroje odůvodnil vydané rozhodnutí a úvahy, kterými se řídil. Zejména odkazuje na data LHP (1) a odbornou studii AOPK (4), která je v tomto opakovaném projednání novým podkladem. Úvahy krajského úřadu a důvody pro vydání rozhodnutí jsou ve shodě s touto studií.

Ad 2: existence hrozby změny přírody a nedovolenosti změn ve smyslu požadavků § 66 zákona je výše odůvodněna v bodu III a IV. Na podkladě odborné studie AOPK (4), ale i dat samotných LHP

⁶ https://drusop.nature.cz/ost/chrobjekty/schru/index.php?SHOW_ONE=1&ID=15065

(1) bylo prokázáno, že v případě lesního hospodaření dle platných LHP by mohlo dojít ke snížení podílu nejstarších lesních porostů a k závažnému nebo nevratnému poškození evropských stanovišť ve smyslu § 45c odst. 2 zákona, pro které je potřeba si předem opatřit souhlas orgánu ochrany přírody. Bez tohoto souhlasu by se tedy jednalo o nedovolenou změnu ve smyslu § 66 zákona.

Ad 3: úvahy týkající se zásahu do vlastnického práva jsou uvedeny již pod bodem VI odůvodnění. Zde doplňujeme test proporcionality: Z hlediska dotčení zájmů ochrany přírody za jádro považujeme dodržení alespoň minimálních zákonných požadavků na ochranu evropsky významných lokalit podle § 45c zákona, tedy ochranu před poškozováním nebo ničením evropských stanovišť. Cílem vyhlášených EVL má být zachování nebo zlepšení dochovaného stavu předmětů ochrany (§ 45c odst. 3 zákona), případně zajištění udržení příznivého stavu předmětů ochrany (§ 45c odst. 4 zákona). Za minimální požadavek tedy lze považovat alespoň zachování dochovaného stavu předmětů ochrany (z doby vyhlášení EVL). Za periferii pak zachování každého konkrétního evropského stanoviště nebo stanoviště druhu, který je předmětem ochrany EVL, a další zlepšování stavu předmětů ochrany, tedy např. zvyšování rozlohy cílových stanovišť nebo zvyšování jejich kvality. Jak vyplývá z výše uvedeného odůvodnění, při hospodaření podle platných LHP by mohlo docházet k významnému snižování kvality a poškozování stanovišť, která jsou předmětem ochrany EVL, docházelo by tedy k zásahu do jádra veřejného zájmu ochrany přírody.

Z hlediska zásahu do vlastnických práv za jádro tohoto veřejného zájmu je možné považovat výkon vlastnického práva, v případě lesních pozemků vlastněných státem v souladu se Statutem státního podniku Lesy České republiky s.p., kde podle článku 3 je základním posláním podniku zejména řádné obhospodařování lesního majetku ve vlastnictví státu, jeho zachování, zušlechťování a rozvoj. Periferií tohoto veřejného zájmu je pak možnost uskutečnit konkrétní hospodářský zásah. K tomu je nutné dále uvést, že výkon vlastnického práva nesmí poškozovat lidské zdraví, přírodu a životní prostředí nad míru stanovenou zákonem (viz např. čl. 11 Listiny základních práv a svobod). Krajský úřad výše odůvodnil, že vydáním tohoto rozhodnutí nedochází k uložení nové povinnosti nebo nového omezení nad rámec ustanovení § 45c zákona, spíše je deklaratorní povahy a konkrétně specifikuje, jaké zásahy by mohly vést k poškození předmětu ochrany EVL a podléhají tak postupu podle § 45c odst. 2 zákona. Poskytuje tak vyšší míru právní jistoty. Zároveň má podle § 58 zákona vlastník lesního pozemku nárok na náhradu újmy, která mu vznikne v důsledku omezení vyplývajícího ze zákona nebo z vydaného rozhodnutí, vlastník tedy má díky vydanému zákazu podle § 66 (případně podle rozhodnutí podle § 45c odst. 2 zákona, kterým by pro konkrétní zásah nebyl udělen souhlas) také vyšší právní jistotu možnosti poskytnutí finanční náhrady.

Jelikož omezení vyplývá přímo ze zákona (§ 45c odst. 2), krajský úřad má za to, že v důsledku tohoto (svou podstatou deklaratorního) rozhodnutí vlastníku lesa neplyne žádné nové omezení vlastnického práva. Je tedy možné konstatovat, že tímto rozhodnutím nedochází k zásahu ani do jádra, ani do periferie vlastnických práv. Nové omezení by mohlo vyplynout teprve z rozhodnutí podle § 45c odst. 2 zákona, pokud by pro některý konkrétní hospodářský zásah nebyl udělen souhlas. V tom případě by tento zásah byl vlastníku kompenzován podle § 58 zákona a jednalo by se pouze o zásah do periferie vlastnických práv.

Z porovnání zásahu do obou chráněných zájmů tedy vyplývá, že hospodaření podle platného LHP by mohlo způsobit zásah do jádra veřejného zájmu ochrany přírody, zatímco vydáním tohoto rozhodnutí nenastává buď vůbec žádný zásah do vlastnických práv Lesů České republiky, s.p., nebo případně zásah pouze do jejich periferie. Vydáním tohoto rozhodnutí jsou oba konkurující veřejné zájmy zachovány v co nejvyšší míře a zejména je zachováno jejich jádro.

Ad 4. vypořádání námitek odvolatele a účastníků řízení:

V odvolání LČR uvedly, že hospodaří v souladu s SDO, že úřad nedoložil výskyt zvláště chráněných druhů v porostech LČR, namítá nedostatečně definované umožnění těžeb nebezpečných stromů, neodůvodněné rozdíly v přístupu k využívání smrku ztepilého vzhledem k SDO, nejednoznačnou formulaci „původní listnaté dřeviny“. Odvolatel rozporuje možnost vydání souhlasu dle § 45c odst. 2 zákona pro lesní těžby v porostech, kde je těžba napadeným rozhodnutím zakázána a považuje případné vydání takového souhlasu za nezákonné. Odvolatel namítá, že zákazy nejsou odůvodněné

a podložené. Na závěr rozporuje postup úřadu, který shledává odlišný mezi odvolatelem a ostatními vlastníky lesa v EVL.

Krajský úřad se všemi těmito námitkami zabývá výše v odůvodnění, kde jsou důvody pro vydání rozhodnutí podrobně vysvětleny. Namítaná rozdílnost přístupu ke státnímu podniku a ostatním vlastníkům byla dána pouze časovým hlediskem, obdobná řízení jsou již vedena (nebo bylo vydáno rozhodnutí) pro všechny vlastníky lesa v EVL.

Dále se v řízení se k věci vyjádřili vedlejší účastníci řízení Česká společnost ornitologická, spolek Greenpeace Česká republika, z. s., a město Litvínov.

Česká společnost ornitologická pouze vyjádřila souhlas s navrhovaným omezením a úřad vzal její vyjádření na vědomí.

Spolek Greenpeace Česká republika ve vyjádření doručeném dne 16.01.2023 vyslovil souhlas s navrhovaným zákazem, s poukazem na význam nejstarších porostů pro ochranu biodiverzity, sekvestraci uhlíku a na jejich právní ochranu v rámci evropsky významné lokality. Dále požadoval, aby krajský úřad omezil hospodaření v lese s platností od nabytí právní moci rozhodnutí, a aby do nabytí právní moci rozhodnutí o dalších těžbách na řešených LHC již nerozhodoval. Tomuto požadavku úřad nevyhověl v zájmu ochrany právních jistot a legitimního očekávání při probíhajících řízeních ve věci souhlasů k činnostem, které mohou poškodit evropsky významnou lokalitu (jakkoliv zároveň ve smyslu § 66 odst. 2 zákona zákaz uložený tímto rozhodnutím na tyto souhlasy ani na právo osob o takový souhlas požádat nijak nedopadá).

V následném vyjádření ze dne 24.01.2024 spolek Greenpeace Česká republika zopakoval, že vydání zákazu je potřebné z důvodů ochrany cenných lesních porostů, nezákonnosti postupu při schvalování LHP a tedy i nezákonnosti jejich následné realizace a z důvodu absence směrnic o stanovištích požadovaného posouzení vlivu koncepcí LHP na předmět ochrany evropsky významné lokality. Jelikož vyjádření podporuje vydání zákazu a nevznáší na něj žádné požadavky, se kterými by byl výrok v rozhodnutí v rozporu, vzal vyjádření spolku úřad na vědomí.

Město Litvínov ve svém vyjádření z 12.01.2023 souhlasilo s navrženými zákazy a dále navrhlo jejich rozšíření o zákaz těžeb, které by vedly ke snížení zastoupení porostů 5., 6., 7., a 8. věkové třídy v každém jednotlivém porostním oddělení pod 50 procent jeho plochy. Tento návrh město odůvodnilo potřebou zajištění kontinuity existence nejstarších porostů tak, aby mohly být rozpadající se porosty plynule nahrazovány mladšími. Město Litvínov dále navrhlo prodloužení platnosti zákazu na deset let od nabytí právní moci rozhodnutí. Úřad považuje městem navrhované rozšíření okruhu zakázaných činností o těžby v porostech 5. a 6. věkové třídy za nedůvodné, protože má za to, že obava ze snížení jejich rozlohy o 50 % a více po dobu platnosti aktuálních lesních hospodářských plánů není opodstatněná a takový vývoj by neodpovídal ani jejich směrným ukazatelům. Rovněž návrhu města Litvínov na prodloužení platnosti zákazu na deset let nebylo možno přisvědčit, a to z důvodu již zmíněné časové provázanosti s platností lesních hospodářských plánů.

POUČENÍ

Proti tomuto rozhodnutí mohou účastníci řízení podat podle § 81 správního řádu odvolání, ve kterém se uvede, v jakém rozsahu se rozhodnutí napadá a dále namítaný rozpor s právními předpisy nebo nesprávnost rozhodnutí nebo řízení, jež mu předcházelo, ve lhůtě 15 dnů ode dne jeho oznámení, a to k Ministerstvu životního prostředí, podáním učiněným u Krajského úřadu Ústeckého kraje, odboru životního prostředí a zemědělství. Za počátek lhůty se považuje den následující po dni oznámení tohoto rozhodnutí, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy bylo nedoručené a uložené rozhodnutí připraveno k vyvednutí.

V souladu s § 90 odst. 1 zákona je odkladný účinek odvolání vyloučen a toto rozhodnutí je dle § 74 správního řádu předběžně vykonatelné.

Ing. Jarmila Jandová, Ph.D.
vedoucí oddělení ochrany přírody

Rozdělovník

Účastníkům řízení dle § 27 odst. 1 správního řádu:

Lesy České republiky s. p., IČO 42196451, Přemyslova 1106/19, 500 08 Hradec Králové

Účastníkům řízení dle § 27 odst. 3 správního řádu:

Česká společnost ornitologická, Na Bělidle 252/34, 15000 Praha 5, 3xfm2f9

Greenpeace Česká republika, z. s., Prvního pluku 143/12, 18600 Praha 8, 7a6nyet

město Dubí, Ruská 264, 417 01 Dubí

město Hrob, U Radnice 234, 417 04 Hrob

město Chlumecko, Muchova 267, 403 39 Chlumecko

město Jirkov, nám. Dr. E. Beneše 1, 431 11 Jirkov

město Košfany, Teplická 297, 417 23 Košfany

město Krupka, Mariánské náměstí 32, 417 42 Krupka

město Litvínov, náměstí Míru 11, 436 01 Litvínov

město Lom, náměstí Republiky 13, 435 11 Lom

město Meziboří, nám. 8. května 341, 435 13 Meziboří u Litvínova

město Osek, Zahradní 246, 417 05 Osek

obec Blatno, Blatno 1, 430 01 Blatno

obec Boleboř, Boleboř č. p. 57, 431 21 Boleboř

obec Háj u Duchcova, Kubátova 155, 417 22 Háj u Duchcova

obec Klínky, Klínky č. p. 61, 436 01 Klínky

obec Libouchec, Libouchec 211, 403 35 Libouchec

obec Mikulov, Tržní náměstí 27, 419 01 Mikulov

obec Moldava v Krušných horách, Moldava 113, 417 81 Moldava

obec Petrovice, Petrovice 529, 403 37 Petrovice

obec Probošťov, Náměstí Svobody 700, 417 12 Probošťov

obec Přestanov, Přestanov 18, 403 17 Přestanov

obec Telnice, Telnice 84, 403 38 Telnice

obec Tisá, Tisá 205, 403 36 Tisá

obec Vysoká Pec, Vysoká Pec č. p. 46, 431 59 Vysoká Pec

Přátelé přírody – Občanská společnost, Na Schodech 5, 400 01 Ústí n. L., 25mziff

Sdružení Zdravé Ústí z. s., Ostrčilova 539/9, 400 01 Ústí nad Labem, i62nhqj

Ústecké šrouby, z. s., Velká Hradební 322/53, 40001 Ústí nad Labem, x6gbs2j

ZO ČSOP Teplice – FERGUNNA, Dr. Vrbenského 2874/1, 415 01 Teplice, 8urkc4d

Na vědomí:

Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky

státní správa lesa – ORP Chomutov, Litvínov, Teplice a Ústí nad Labem